

**Sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy
zastępczej za rok 2020**

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.), która obowiązuje od 01 stycznia 2012 roku wprowadziła instytucję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Zgodnie z zarządzeniem nr 137.2011 Starosty Wołomińskiego z dnia 14 października 2011 r., na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wołomińskim zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Od stycznia 2012 roku w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) Rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa,
- c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

2) rodzinny dom dziecka.

Tabela numer 1 przedstawia liczbę wszystkich rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w nich przebywających z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2020.

Tabela 1. Łączna liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających w roku 2020 r.

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	134	173
Niezawodowe	95	123
Zawodowe	4	12
Pogotowie rodzinne	2	12
Rodzinne domy dziecka	6	43
Ogółem w roku 2020	241	363

Źródło: dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Tabela numer 2 ukazuje liczbę wszystkich rodzin zastępczych i dzieci w podziale na poszczególne gminy z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

w ciągu całego roku 2020. Największa liczba rodzin zastępczych funkcjonuje na terenie gminy Wołomin 58 rodzin, 34 rodziny zastępcze na terenie gminy Marki, 31 na terenie gminy Radzymin i 27 na terenie gminy Ząbki. Gminami w których funkcjonuje najmniej rodzin zastępczych są Strachówka 2 rodziny zastępcze, 8 w gminie Poświętne, po 9 rodzin w gminie Dąbrówka i Jadów.

Tabela 2. Łączna liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w roku 2020 w podziale na gminy.

Lp	Gmina	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1	Dąbrówka	9	15	spokrewniona	6	7
				niezawodowa	2	2
				rodzinny dom dziecka	1	6
2	Jadów	9	11	spokrewniona	6	7
				niezawodowa	3	4
3	Klembów	15	25	spokrewniona	8	8
				niezawodowa	5	6
				rodzinny dom dziecka	1	8
				zawodowa	1	3
4	Kobyłka	20	28	spokrewniona	9	11
				niezawodowa	10	14
				zawodowa	1	3
5	Marki	34	45	spokrewniona	20	26
				niezawodowa	14	19
6	Poświętne	8	11	spokrewniona	3	4
				niezawodowa	5	7
7	Radzymin	31	57	pogotowie	2	12
				spokrewniona	14	17
				niezawodowa	14	20
				rodzinny dom dziecka	1	8
8	Strachówka	2	3	spokrewniona	1	2
				niezawodowa	1	1
9	Tłuszcz	11	16	spokrewniona	7	10
				niezawodowa	4	6
10	Wołomin	58	93	spokrewniona	37	52
				niezawodowa	17	18
				rodzinny dom dziecka	3	21
				zawodowa	1	2
11	Ząbki	27	38	spokrewniona	16	21
				niezawodowa	10	13
				zawodowa	1	4
12	Zielonka	17	21	spokrewniona	7	8
				niezawodowa	10	13
Ogółem		241	363	ogółem	241	363

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Tabela numer 3 przedstawia liczbę rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w nich przebywających na dzień 31.12.2020 roku z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających stan na 31.12. 2020 r.

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	117	151
Niezawodowe	76	96
Zawodowe	4	11
Pogotowie rodzinne	2	7
Rodzinne domy dziecka	6	41
Ogółem w roku 2020	205	306

Źródło: dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Tabela numer 4 przedstawia przekrój form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie Powiatu Wołomińskiego oraz obrazuje liczbę rodzin zastępczych z podziałem na chłopców i dziewczynki. W grudniu 2020 roku objętych pomocą i różnego rodzaju wsparciem było **205** rodzin zastępczych. Umieszczonych w nich było **306** dzieci.

Tabela 4. Typy rodzin zastępczych funkcjonujących w Powiecie Wołomińskim i liczba dzieci w nich umieszczona- stan na 31.12.2020r.

Typ rodziny	Liczba rodzin			Liczba dzieci		
	Ogółem	w tym na wsi	w tym małżeństwa	Ogółem	w tym chłopcy	w tym dziewczynki
Rodzina zastępcza spokrewniona	117	40	56	151	83	68
Rodzina zastępcza niezawodowa	76	23	42	96	44	52
Rodzina zastępcza zawodowa	4	2	3	11	7	4
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	2	2	2	7	5	2
Rodzinny dom dziecka	6	3	6	41	19	22
Ogółem	205	70	109	306	158	148

Stan na 31.12.2020 Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Tabela numer 5 ukazuje liczbę rodzin zastępczych i dzieci w podziale na poszczególne gminy z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na koniec grudnia 2020 r.

Tabela 5. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w podziale na gminy stan na 31.12.2020 r.

lp	Gmina	liczba rodzin	liczba dzieci	typ rodziny	liczba rodzin	liczba dzieci
1	Dąbrówka	8	13	spokrewniona	6	6
				niezawodowa	1	1
				rodzinny dom dziecka	1	6
2	Jadów	6	8	spokrewniona	3	4
				niezawodowa	3	4
3	Klembów	14	23	spokrewniona	7	7
				niezawodowa	5	5
				rodzinny dom dziecka	1	8
				zawodowa	1	3
4	Kobyłka	18	25	spokrewniona	7	9
				niezawodowa	10	13
				zawodowa	1	3
5	Marki	30	39	spokrewniona	18	23
				niezawodowa	12	16
6	Poświętne	7	10	spokrewniona	3	4
				niezawodowa	4	6
7	Radzymin	24	41	pogotowie	2	7
				spokrewniona	13	15
				niezawodowa	8	11
				rodzinny dom dziecka	1	8
8	Strachówka	1	2	spokrewniona	1	2
				niezawodowa	0	0
9	Tłuszcz	10	13	spokrewniona	7	10
				niezawodowa	3	3
10	Wołomin	50	82	spokrewniona	34	48
				niezawodowa	12	13
				rodzinny dom dziecka	3	19
				zawodowa	1	2
11	Ząbki	25	35	spokrewniona	14	19
				niezawodowa	10	13
				zawodowa	1	3
12	Zielonka	12	15	spokrewniona	4	4
				niezawodowa	8	11
ogółem		205	306	ogółem	205	306

Stan na 31.12.2020r. Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Na terenie Powiatu Wołomińskiego na dzień 31.12.2020 roku funkcjonowały 205 rodziny zastępcze z czego 50 na terenie gminy Wołomin, 30 gmina Marki, 25 na terenie gminy Ząbki, 24 rodziny zastępcze na terenie gminy Radzymina, 18 rodzin zastępczych na terenie gminy Kobyłki, 14 gmina Klembów, 12 gmina Zielonka, 10 rodzin zastępczych na terenie gminy

Tuszczy, 8 na terenie gminy Dąbrówka, 7 gmina Poświętne, 6 rodzin zastępczych na terenie gminy Jadów i 1 rodzina zastępcza na terenie gminy Strachówka.

Kolejna tabela numer 6 przedstawia liczbę nowopowstałych rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Tabela 6. Liczba rodzin zastępczych powstałych w 2020 r. i liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w 2020r.

lp	Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	21	29
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	15	23
3	Rodziny zastępcze zawodowe	0	2
4	Pogotowie rodzinne	1	3
5	Rodzinne domy dziecka	0	2
OGÓŁEM		37	59

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W okresie sprawozdawczym powstało 21 rodzin zastępczych spokrewnionych, 15 rodzin zastępczych niezawodowych. Została zawarta 1 umowa o pracę z rodziną zastępczą zawodową o charakterze pogotowia rodzinnego. W rodzinach zastępczych spokrewnionych zostało umieszczonych 29 dzieci, w rodzinach zastępczych niezawodowych 23 dzieci, w rodzinach zastępczych zawodowych 2 dzieci.

Do zawodowych rodziny zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego w ciągu roku trafiło 3 dzieci, 2 dzieci trafiło do rodzinnych domów dziecka.

Tabela 7. Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych lub zakończonych w 2020 r.

lp	Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	18
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	17
3	Rodziny zastępcze zawodowe	0
4	Pogotowie rodzinne	0
5	Rodzinne domy dziecka	0
OGÓŁEM		35

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Rozwiązanych lub zakończonych w okresie sprawozdawczym zostało 35 rodzin zastępczych. 18 rodzin zastępczych spokrewnionych i 17 rodzin zastępczych niezawodowych, zgodnie z tabelą numer 7.

Tabela 8. Napływ dzieci do pieczy zastępczej w 2020 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				Ogółem w rodz. zastępczych zaw.	w tym pełniących funkcję pogotowia rodz.	w tym pełniących funkcję rodziny specjalistycznej	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego:	29	23	5	3	0	2
1.1.	z rodziny naturalnej	26	18	3	3	0	2
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	1	2	2	0	0	0
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	2	3	0	0	0	0
1.4	Inne	0	0	0 (przekwalifikowania)	0	0	0 (przekwalifikowanie)

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Zdecydowana większość dzieci trafia do rodzinnej pieczy zastępczej bezpośrednio od rodziców biologicznych, którzy w niewłaściwy sposób pełnią funkcję opiekuńczą – wychowawczą.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

Tabela 9. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej stan na 31.12.2020 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	151	96	18	7	0	41
1.1.	sieroctwa	6	10	0	0	0	0
1.2.	pólsieroctwa	16	12	0	0	0	0
1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	58	29	8	3	0	15
1.3.1.	od alkoholu	45	27	8	3	0	12
1.4.	przemocy w rodzinie	1	3	6	3	0	2
1.5.	bezzradności w sprawach	50	26	4	1	0	19

	opiekuńczo-wychowawczych						
1.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	0	2	0	0	0	0
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	11	0	0	0	0	4
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0
1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	1
1.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	2	0	0	0	0	0
1.12.	Inne	7	12	0	0	0	0
1.13.	Dzieci cudzoziemców	0	1	0	0	0	0
1.14.	Małoletnie matki	0	1	0	0	0	0

Stan na 31.12.2020r. Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Najczęstszym powodem umieszczania dzieci w pieczy zastępczej jest bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych powiązana z uzależnieniem rodziców przede wszystkim od alkoholu. Kolejnym powodem jest całkowite sieroctwo i półsieroctwo dzieci. 12 dzieci umieszczonych jest w pieczy zastępczej ze względu na stosowaną wobec nich przemoc w domu rodzinnym.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w roku 2020

Tabela 10. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w 2020 (dzieci po raz pierwszy umieszczone w pieczy)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				Ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	29	23	5	3	0	2
1.1.	sieroctwa	1	0	0	0	0	0
1.2.	półsieroctwa	3	0	0	0	0	0
1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	14	8	5	3	0	2
1.3.1.	od alkoholu	9	8	5	3	0	2

1.4.	przemocy w rodzinie	1	0	0	3	0	0
1.5.	bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	5	5	0	0	0	0
1.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	2	0	0	0	0	0
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	0	3	0	0	0	0
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0
1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	0
1.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	1	0	0	0	0	0
1.12.	inne	1	6	0 (przekwalifikowanie)	0	0	0
1.13.	Dzieci cudzoziemców	0	0	0	0	0	0
1.14	Małoletnie matki	1	1	0	0	0	0

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W roku 2020 najczęstszym powodem umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej było uzależnienie od alkoholu rodziców biologicznych w połączeniu z bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, następnie półsieroctwo 3 dzieci, sieroctwo 1 dziecko, również 3 dzieci umieszczonych było w pieczy zastępczej ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę co najmniej jednego z rodziców, 2 ze względu na niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców, 2 dzieci ze względu na wiek małoletniej matki, 1 dziecko ze względu na pobyt za granicą co najmniej jednego z rodziców oraz 1 dziecko było umieszczonych ze względu na stosowaną wobec niego przemoc w domu rodzinnym.

Okres przebywania w pieczy zastępczej

Z poniższej tabeli wynika, że pobyt dzieci w pieczy zastępczej jest w większości przypadków pobytem długofalowym powyżej 3 lat. Spośród 151 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych 93 przebywa powyżej 3 lat w pieczy zastępczej, a 58 dzieci przebywa krócej niż 3 lata. Z 96 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej niezawodowej 55 dzieci przebywa w niej powyżej 3 lat, a 41 dzieci przebywa krócej. Z 18 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych 10 przebywa powyżej 3 lat, a 8 dzieci przebywa krócej. W przypadku rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcje pogotowia

rodzinnego pobyt z założenia jest krótkotrwały, spośród 7 dzieci 2 dzieci przebywa dłużej niż 3 lata, 5 dzieci przebywa krócej. Spośród 41 dzieci umieszczonych w rodzinnych domach dziecka 30 dzieci przebywa w nich ponad 3 lata, a 11 dzieci przebywa krócej.

Tabela 11. Okres przebywania dziecka w pieczy zastępczej stan na 31.12.2020r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	9	9
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	151	7	6	15	12	18	93
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	96	2	3	10	17	9	55
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	18	1	0	1	3	3	10
3.1.	pogotowia rodzinnego	7	1	0	0	3	1	2
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	41	0	0	2	2	7	30

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Wiek dzieci umieszczonych w pieczy

Tabela 12. Wiek dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, stan na 31.12.2020r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				Ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	151	96	18	7	0	41
1.1.	poniżej 1 roku	0	1	0	0	0	0
1.2.	od 1 roku do 3 lat	10	7	2	2	0	5
1.3.	4- 6 lat	12	14	3	2	0	3
1.4.	7-13 lat	59	27	9	3	0	16
1.5.	14-17 lat	47	31	4	0	0	11
1.6.	18-24 lat	23	16	0	0	0	6

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

W rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2020 w poszczególnych przedziałach wiekowych było:

- 1 dziecko poniżej roku;
- 26 dzieci w wieku od 1 roku do 3 lat;
- 34 dzieci w wieku od 4 do 6 lat;
- 114 dzieci w wieku od 7 do 13 roku życia;
- 93 dzieci w wieku 14 – 17;
- 45 dzieci to pełnoletni wychowankowie w wieku 18 – 24 lat pozostający w pieczy zastępczej do czasu ukończenia nauki.

Powody opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej

Tabela 13. Dzieci, które opuściły rodziny zastępcze w 2020

Lp	Wyszczególnienie Powód opuszczenia rodziny zastępczej	Liczba dzieci, które ubyły w 2020 r.					
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	Rodziny zastępcze zawodowe		z rodzinnych domów dziecka	Ogółem
				Ogółem	w tym pogotowie		
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	10	18	6	5	2	36
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	6	11	0	0	0	17
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	0	3	6	5	2	11
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	2	1	0	0	0	3
1.4.	zostały przysposobione	0	2	0	0	0	2
1.5.	zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	0	0	0	0	0	0
1.6.	Inne (śmierć rodz. zastępczej, wyprowadzka)	2	1	0	0	0	3
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego, które:	13	9	0	0	0	22
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	13	5	0	0	0	18
2.2.1.	wyjechały za granicę	0	0	0	0	0	0
2.3.	inne	0	4	0	0	0	4

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Z powyższej tabeli wynika, że 18 dzieci po ukończeniu osiemnastego roku życia założyło własne gospodarstwo domowe i usamodzielniało się.

17 dzieci spośród przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej poniżej osiemnastego roku życia powróciło do domu rodzinnego, 11 dzieci zostało przeniesionych do innej rodziny zastępczej, 3 dzieci zostało przeniesionych do instytucjonalnej pieczy zastępczej tj. placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego lub socjalizacyjnego, 2 dzieci zostało przysposobione.

Pogotowie rodzinne

Pogotowie rodzinne jest szczególną formą pieczy zastępczej. Do tego typu rodziny zastępczej dzieci zazwyczaj trafiają na skutek interwencji policji czy pracowników socjalnych. W roku 2020 na terenie Powiatu Wołomińskiego funkcjonowały dwie rodziny zastępcze zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego. Łącznie w pogotowiacz rodzinnych przebywało **11 dzieci**.

- 2 dzieci przeniesiono do zawodowej rodziny zastępczej,
- 3 dzieci przeniesiono do rodzin zastępczych niezawodowych,
- Żadne dziecko nie powróciło do rodziny biologicznej.

W 2020 roku w dwóch pogotowiacz rodzinnych zostało umieszczonych 3 dzieci.

Na dzień 31.12.2020 r. w dwóch rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia przebywało łącznie 6 dzieci.

Ocena sytuacji dziecka i rodziny

Jednym z ważniejszych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oceny dokonuje się nie rzadziej niż raz na kwartał, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy.

Po dokonaniu oceny formułowana jest opinia do sądu.

W 2020 roku były wydane następujące opinie :

- opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej : **298** opinii,
- dokonano : **45** pozytywnych ocen rodzin zastępczych,
- opinia w/s zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi : **21** - z tego wsparcia skorzystało **10** rodzin,
- plan pomocy dziecku - **282**

- na zlecenie sądu zostało sporządzonych **25** opinii o kandydatach na rodziców zastępczych, poprzedzonych wejściem do domu pracownika organizatora.
- opinia dotycząca zasadności/ bądź braku zasadności umieszczenia większej liczby dzieci w istniejącej rodzinie zastępczej - **0**
- przyznanie środków na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu
2 opinie
- opinia w sprawie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka – **1**

Do Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej łącznie wpłynęło **80** postanowień sądu do realizacji, z czego **40** postanowień (w sprawie **54** dzieci) dotyczyło utworzenia rodziny zastępczej i objęcia jej wsparciem przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej bądź interwencyjnego umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

W roku 2020 ze względu na pandemię i koronawirusa wewnętrznymi regulacjami dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zespoły do spraw oceny sytuacji dziecka nie odbywały się w dotychczas przewidzianej formule. Jedynie w sytuacjach wyjątkowych i tego wymagających zespoły były powoływane i odbywały się w bezpośrednim kontakcie z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa.

Jeśli istniała możliwość zorganizowania zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka (zespoły odwoływane ze względu na panującą pandemię) odbywały się na bieżąco w roku 2020 łączna liczba – **149**.

Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym

W miarę potrzeby odbywają się spotkania z udziałem pracownika Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego dot. formułowania wniosków i oceny sytuacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W roku 2020 została uregulowana prawnie sytuacja dzieci w przypadku - **19** dzieci z czego po skompletowaniu dokumentacji zgłoszonych do adopcji zostało **11** dzieci, w przypadku pozostałej **8** kompletowana jest niezbędna dokumentacja.

Dodatkowo na zespoły do spraw oceny sytuacji dziecka jest zapraszany przedstawiciel Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań między innymi z Sądem Rejonowym w Wołominie wydział rodzinny i nieletnich, odbywały się indywidualne spotkania lub konsultacje z kuratorami zawodowymi i społecznymi. Organizator

rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z 12 ośrodkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie Powiatu wołomińskiego w zakresie oceny sytuacji dziecka.

W ramach współpracy odbywały się cykliczne spotkania z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi lub innymi specjalistami z OPS z którymi pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ściśle współpracują na bieżąco. W roku 2020 ze względu na ograniczenia związane z pandemią kontakt między pracownikami jednostek zazwyczaj odbywał się telefonicznie.

W każdy pierwszy poniedziałek miesiąca odbywały się spotkania pracowników organizatora, koordynatorów z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi z gminy Wołomin w celu omawiania planów pracy z rodziną i planów pomocy dziecku. W roku 2020 ze względu na panującą pandemię spotkania nie odbywały w dotychczas zaplanowanej formule, wymiana informacji odbywała się telefonicznie lub korespondencyjnie.

Rodziny zastępcze będące pod opieką PCPR otrzymują wszechstronną pomoc w postaci wsparcia pracownika organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (koordynatora, pracownika socjalnego, specjalisty pracy z rodziną) oraz pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej w ramach poradnictwa rodzinnego. W roku 2020 Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie objęła pomocą psychologiczną **84** rodziny zastępcze. Odbyło się **362** spotkań z psychologiem i prawnikiem:

- prowadzono **7** długoterminowych psychoterapii dzieci z rodzin zastępczych, co stanowi **72** sesji terapeutycznych,
- konsultacjami psychologicznymi objęto **23** **dzieci** z rodzin zastępczych co stanowi **69** spotkań konsultacyjnych,
- objęto również **58** rodzin (**101** osoby, **171** spotkania diagnostyczne) badaniami na posiadanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, badania były sporządzone na potrzeby opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dot. kandydatów na rodziny zastępcze bądź na potrzeby sądu,
- przeprowadzono **14** diagnoz psychofizycznych dzieci oraz odbyło się **67** spotkań diagnostycznych,
- udzielono **5** osobom z rodzin zastępczych porad prawnych, odbyło się **8** spotkań z prawnikiem.

Mieszkanie chronione-treningowe

Mieszkania chronione treningowe to forma świadczenia pomocy społecznej zorganizowanej dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą, mająca na celu przygotowanie tych osób pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie chronione treningowe zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz w integracji ze społecznością lokalną.

Mieszkania chronione treningowe funkcjonują w Wołominie przy Zespole Szkół przy ul. Legionów 85 – usytuowane są w części po dawnym internacie. Miejsce w mieszkaniu chronionym treningowym przyznaje się osobie usamodzielnianej, wobec której ciąży ustawowy obowiązek pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. Miejsce w mieszkaniu chronionym może być przyznane osobie, która osiągnęła pełnoletniość w pieczy zastępczej, realizuje zapisy Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, podpisała kontrakt dotyczący współpracy, a przede wszystkim znajduje się w trudnej sytuacji mieszkaniowej i materialnej. Na mieszkanie składa się 6 pokoi. Wychowankowie mogą korzystać ze wspólnej łazienki oraz w pełni wyposażonej kuchni.

Pobyt w mieszkaniu chronionym treningowym:

- Umożliwia przygotowanie się użytkowników do pełnej samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami życia codziennego;
- Stwarza możliwość do nabycia umiejętności samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, rodzinnych (w tym utrzymywania więzi rodzinnych), emocjonalnych itp. przy wsparciu pracownika socjalnego, opiekuna usamodzielnia i innych specjalistów,
- Uczy ponoszenia konsekwencji za własne decyzje, umożliwia rozwijanie i utrwalanie poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje własne życie oraz nabycie umiejętności realnego postrzegania rzeczywistości;
- Uczy pozyskiwania samodzielnego mieszkania;
- Stwarza możliwość w zakresie uzyskania wykształcenia, zdobycia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania pracy poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne;
- Pomaga w integracji ze środowiskiem poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne.

W roku 2020 r. w mieszkaniu chronionym treningowym mieszkały 4 osoby z czego:

- wydano 2 decyzje przyznające miejsce w mieszkaniu chronionym;

- wydano 1 decyzję przedłużającą pobyt w mieszkaniu chronionym;
- 1 wychowanek po opuszczeniu mieszkania chronionego -treningowego otrzymał mieszkanie komunalne z zasobów gminy Wołomin, po wyremontowaniu i przystosowaniu mieszkania mieszka w nim.

Szkolenia

Znaczącym zadaniem realizowanym przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej są szkolenia. Organizator systematycznie od kilkunastu lat prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoli w/w kandydatów, a następnie zgodnie z ustawą dokonuje ich kwalifikacji.

Przeprowadzane są również szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych.

Szkolenie PRIDE

Pracownicy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Wołominie szkolą rodziny zastępcze programem dla kandydatów na opiekunów zastępczych i rodziców adopcyjnych PRIDE (program zatwierdzony jest decyzją Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nr 8/2018/RZ z dnia 30 lipca 2018 roku).

W 2020 roku odbyło się szkolenie XXVIII grupy PRIDE. Szkolenie trwało od 04.08.2020r.-30.10.2020r. W szkoleniu grupy brało udział 10 osób, w tym 4 małżeństwa (3 będące niezawodową rodziną zastępczą, które zostały zobowiązane do odbycia szkolenia przez sąd rodzinny). Pozostałe osoby to kandydaci na rodziny zastępcze. Po ukończeniu szkolenia, odbyciu praktyk oraz skompletowaniu niezbędnych dokumentów i po przejściu badań psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji do bycia rodziną zastępczą, komisja kwalifikacyjna przeprowadziła postępowanie kwalifikacyjne do uzyskania zaświadczenia do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Łącznie w 2020 roku wydano 20 świadectw ukończenia szkolenia i 6 zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Szkolenia/Warsztaty/konferencje dla rodzin zastępczych

Dnia 6 lutego 2020 roku odbyło się spotkanie szkoleniowe dla pieczy zastępczej z pracownikami Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego w Warszawie, podczas spotkania poruszane były przede wszystkim zagadnienia dotyczące adopcji i przysposobienia oraz dylematy rodzin zastępczych i instytucji biorących udział w procesie adopcji.

Spotkanie trwało łącznie 5 godzin i uczestniczyło w nim 40 osób. Prowadzone było przez specjalistów pracujących w Wojewódzkim Ośrodku Adopcyjnym w Warszawie.

Warsztaty/szkolenia dla dzieci z pieczy zastępczej

W związku z panującą pandemią koronawirusa w roku 2020 Organizator rodzinnej pieczy zastępczej ze względów bezpieczeństwa nie organizował dodatkowych działań integracyjnych dla rodzin zastępczych i dzieci.

Projekty unijne

Działania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, Działanie 9.1 „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”

Rada Powiatu Wołomińskiego uchwałą nr XI-112/2019 z dnia 29.08.2019 r. wyraziła zgodę na przystąpienie powiatu wołomińskiego do realizacji projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Projektowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Projekt „O! Tworzymy Twoją Przyszłość” jest realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w okresie od 01.07.2019 r. do 31.07.2021 r., a jego ogólna wartość wynosi 839.986,37 zł – dofinansowanie z UE 671 986,37 zł (w tym wkład własny w wysokości 20% wartości całego projektu, tj. kwotę 168.000,00 zł). Stosowna umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 06.12.2019 r. (Umowa nr RPMA.09.01.00-14c107/19-00). Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczna, życiowa i zawodowa 60 os. zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zamieszkałych na terenie powiatu wołomińskiego. Projekt jest realizowany w partnerstwie z Gminą Wołomin oraz Gminą Marki.

Uczestnikami projektu są osoby z niepełnosprawnością - 20 os. (10K, 10M) w wieku aktywności zawodowej, młodzież przebywająca w pieczy zastępczej – 38 os.(24K, 14M), a także 2 osoby z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – podopieczni ośrodków pomocy społecznej. Działania projektu skierowane są do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pochodzących z terenu powiatu wołomińskiego, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej realizowanej przez Powiatowe Centrum

Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz Ośrodki Pomocy Społecznej w Markach i Wołominie.

Cel główny zostanie osiągnięty za pomocą celów szczegółowych:

- wzrost świadomości najbliższego otoczenia uczestniczek i uczestników projektu oraz społeczności lokalnej o możliwości zmiany trudnej sytuacji życiowej osób biorących udział w projekcie;
- wypracowanie u 60 osób objętych projektem postawy aktywnej w odniesieniu do życia społecznego i zawodowego uczestniczek i uczestników projektu;
- poprawa u 42 osób objętych projektem kompetencji społecznych oraz ukazanie alternatywnego sposobu funkcjonowania w społeczeństwie;
- przełamanie barier mentalnych i fizycznych oraz wzrost kwalifikacji zawodowych ukierunkowanych na trwałe włączenie w rynek pracy.

Wsparcie będzie odbywać się na podstawie ścieżki reintegracji stworzonej indywidualnie dla każdej osoby (indywidualna diagnoza potrzeb i potencjału uczestników) z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej lub zagrożenia sytuacją problemową, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb. Uczestnikom projektu zaoferowano: trening kompetencji życiowych, trening kompetencji społecznych, trening kompetencji osobistych, trening motywacji, poradnictwo psychologiczne, trening pracy, kursy zawodowe, warsztaty ekonomii społecznej, indywidualne doradztwo zawodowe, kursy i szkolenia, warsztaty terapeutyczne, zajęcia psychoruchowe.

W 2020 r. w ramach projektu „O! Tworzymy Twoją Przyszłość” odbyło się wsparcie uczestników poprzez doradztwo indywidualne psychologiczne, społeczne, prawne i zdrowotne. W następnym etapie realizacji projektu zostaną zrealizowane następujące formy wsparcia uczestników projektu:

- trening kompetencji rodzicielsko – wychowawczych dla rodziców wychowanków pieczy;
- trening kompetencji życiowych dla uczestników projektu;
- trening dorosłości;
- warsztaty survivalowe;
- zajęcia psychoruchowe.

Realizacja projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zgodnie z Uchwałą Nr VI-232/2020 Zarządu Powiatu Wołomińskiego z dnia 30 lipca w sprawie udzielenia pełnomocnictwa do realizacji projektu

„Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” realizowało w okresie od 30 lipca 2020 r. do dnia 30 listopada 2020 r. projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”, na podstawie z Umowy Nr WPS-IV.946.5.38.2020 zwartej pomiędzy Starostą Wołomińskim, a Wojewodą Mazowieckim z dnia 20 lipca 2020 r.

W ramach projektu wsparciem zostało objętych 219 podmiotów pieczy zastępczych tj. rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach projektu otrzymano środki finansowe w kwocie 726 285,00. , z czego wykorzystano 725 955,10 zł. Pozostałe środki w kwocie 329,90 zostały zwrócone.

Ze środków przeznaczonych na realizację projektu zostały zakupione:

- Środki ochrony indywidualnej (rękawiczki, maseczki jednorazowe, płyny do dezynfekcji);
- 156 laptopów z oprogramowaniem Office 2019;
- 41 urządzeń wielofunkcyjnych;
- 6 tablic interaktywnych;
- 8 projektorów;
- 11 telewizorów;
- 4 oprogramowania dla dzieci z niepełnosprawnościami.

W roku 2020 zespół rodzinnej pieczy zastępczej składał się z 13 osób w tym zatrudnionych było 8 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

**POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE**
05-200 WOŁOMIN
ul. Legionów 78
tel. 22 776-44-95 i 96, fax 22 787-37-87

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Wołominie

Maciej Burakowski

Sprawozdanie opracowała:

- Anna Turek – główny specjalista Zespołu ds. Rodzinnej pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.